

kteřá se stane při ručním posouvání vozů železničních —, nýbrž i v ohromném rozsahu dopravy osob a zboží, který použitím živelních sil jest umožněn, pak ve chvatu touto dopravou vyvolaném, pro nějž mnohé potřebné opatření se nešetří. Poněvadž pak těmito okolnostmi by byl osobám třetím velice stížen, ano i naprosto znemožněn přesný důkaz o vině některého určitého zřízence dráhy, stanoví zákon domněnku, že příhoda v dopravě, kterou byla osoba na těle poškozena, nastala zaviněním podniku aneb osob, jichž dráha k provozu používá. Tento důvod zákonný platí nejen při dopravě vlaků, nýbrž i při všech úkonech s dopravou souvisejících, tedy i při uložení zboží ve skladišti až do ukončení dopravy a to zde tím více, ježto jde o předměty, které lehce mohou explodovati. Tvrzení, že přístup k místu požáru nebyl dovolen, nebylo prokázáno, jak v rozsudku odvolacím správně uvedeno. Že C na místě úrazu neměl ničeho pohledávati, jest nerozhodno, ježto zákon nerozlišuje, zda poškozený dopravy na dráze se účastnil či nic. Názor, že výbuch nebyl neodvratný, jest správný, ježto oba nižší soudy vzaly za prokázáno, že v době mezi vypuknutím ohně a výbuchem, která činila asi půl hodiny, válce s kyselinou uhličitou mohly býti odstraněny. Zdali všichni zřízenci dráhy, zejména i přednosta stanice věděli, že válce s kyselinou uhličitou ve skladišti jsou, jest nerozhodno, poněvadž zavinění dráhy se dle § 1 cit. zák. předpokládá a nevědomost zřízenců nelze považovati za neodvratnou náhodu. Co se týče otázky, zda tu jest zavinění usmrčeného C-a, jež jest předmětem dovolání obou stran, nelze v tom, že se k místu požáru přiblížil, ať se to stalo z pouhé zvědavosti, neb z jiného důvodu, shledávati nedostatek takové pozornosti, již při obyčejných schopnostech lze použiti. Jest známo, že v takových případech, jak se stalo i zde, množství zvědavců se nahromadí, kteří také, pokud jsou ve větší vzdálenosti od místa požáru, nebývají ohroženi. Jak již uvedeno, má soud odvolací správně za to, že na místo před skladištěm nebyl vstup zakázán, když byl na ně volný přístup i vchodem označeným na plánu písmenem e. Nebylo zjištěno, že by byl C na toto místo vkročil vchodem d, u něhož byla tabulka se zákazem vstupu, ani že slyšel výzvu vojska k vyklizení místa. Že by bylo obecnstvo bývalo upozorněno na to, že jsou ve skladišti výbušné věci, nebylo ani tvrzeno. Názor soudu odvolacího, že každý při obyčejných schopnostech může nahlédnouti, že při požáru i ve vzdálenosti 25 m je tu nebezpečí pro život vzhledem k možnosti, že hořící věci létají kolem a vzhledem k tlačení, již nelze zabrániti, nelze uznati za správný, poněvadž tyto okolnosti zpravidla nemají v zápětí smrt a i v tomto případě smrt C-a přivodil pouze výbuch předmětů v skladišti se nalézajících, který jím nemohl býti předvídan. Ježto tedy není tu zavinění C-a, kterým by tento byl úraz svůj zcela neb z části zavinil, jest nárok žalobní co do důvodu celý po právu; slušelo se dovolání žalovaného eráru zamítnouti a k dovolání žalobkyně rozhodnutí soudu odvolacího změnití a mezitímní rozsudek prvního soudu ve věci samé obnoviti.

Čís. 16.

Z okolnosti, že věc po odhalení vady dále byla zcizena, nelze ještě usuzovati, že kupitel zřekl se nároku na zmenšení tržové ceny pro vadnost věci.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1919, Rv I 26/19.)

Žalobě banky A na firmu B o přiměřenou slevu z kupní ceny za dodané semeno pro jeho vadnost čelila žalovaná firma mimo jiné obranou, že žalující banka, zcizivši dále semeno v době, kdy o jeho vadnosti již věděla, zřekla se nároku ze správy.

Všechny tři stolice uznaly řečenou obranu neopodstatněnou, nejvyšší soud z těchto

důvodů:

Otázka, zda ten, kdo správu na druhém žadateli jest oprávněn, zciziv dále věc nároku toho pozbývá, může arcíť býti pochybnou v případech, kde nárok ze správy čelí k úplnému zrušení smlouvy a kde tudíž ten, kdo správy se domáhá, zbavuje se zcizením možnosti, by, jak na něm jest, věc druhé straně vrátil. O tento případ však v tomto sporu nejde. Žaloba směřuje k umenšení ceny tržové a není ani žalující banka povinna zboží vrátiti, ani žalovaná firma oprávněna zboží zpět požadovati. Podržení nebo další zcizení zboží kupitelkou vzájemných práv a závazků stran se nedotýká a nelze proto z té okolnosti, že žalující banka, zcizivši zboží teprve po době, kdy jeho vady seznala, o sobě nikterak ještě dovozovati, že zřekla se tím nároku na zmenšení ceny tržové. Jest tudíž okolnost, kdy žalující banka zboží dále zcizila, zejména, zda učinila tak v době, kdy již o jeho vadě věděla, pro tento spor bezvýznamnou a nebylo třeba, o této okolnosti důkazy prováděti, a jest i případný omylný předpoklad odvolacího soudu po této stránce veskrze nezávažným.

Čís. 17.

Obíráti se s otázkou viny na neplatnosti manželství obhajci svazku manželského nepřísluší.

Pokračování v manželství (§ 96 obč. zák.) znamená pouze pokračování v tělesném obcování manželů. Je-li tedy jeden z manželů stížen překážkou dle § 60 obč. zák., nemůže býti o pokračování v manželství po rozumu § 96 obč. zák. řeči.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1919, Rv I 31/19.)

A žalovala svého manžela B o neplatnost manželství z důvodu překážky dle § 60 obč. zák. — Soud první stolice (krajský soud v Chrudimi) prohlásil manželství mezi stranami uzavřené z viny manžela neplatným. Důvody: Žalobní návrh, směřující k prohlášení manželství neplatným, opírá se o překážku fysické nemohoucnosti žalovaného k povinnostem manželským ve smyslu § 60 obč. zák. Na základě přednesu žalobkyně i žalovaného a především na základě srovnalého nálezu a posudku soudních znalců lékařů zjišťuje soudní dvůr, že žalovaný jest trvale nezpůsobilý k souloži a že nezpůsobilost tato stávala již v době sňatku a jest trvalá. Nehledě tedy k srovnalému přednesu stran, jest důkaz o nemohoucnosti k povinnosti manželské proveden ve smyslu §§ 99, 100 obč. zák. znalci lékaři, kteří na základě nálezu podali dobré zdání, že u žalovaného trvá a v době sňatku trvala nezpůsobilost soulože i plození. Tím jest dána překážka manželství v § 60 obč. zák. uvedená a jest bez významu tvrzení obhajce svazku manželského, že sporné strany delší